

2021. január 7. - **A HVG december 28-án, két hónapos késéssel felfedezte, hogy a főtí Károlyi-kastélyban élő nagykárolyi gróf Károlyi László neve megjelent a Magyar Közlönyben.**

Magyarország „vezető” közéleti, gazdasági-politikai hetilapja felháborodott azon, hogy Károlyi úr neve nemesi előnévvel és főnemesi ranggal együtt jelent meg. Az idős Károlyi László október 23-án átvette a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét (polgári tagozat), és így került a közlönyben felsorolt kitüntetettek közé.

A balliberális hetilap kiakadt azon, hogy „a hét évtizede létező tiltás ellenére” egy állami okiratban megjelent a származásra utaló grófi jelző. A tiltást az 1947. évi IV. törvény tartalmazza, amely nem engedi magyar nemesi, főnemesi rangok, nemesi előnevek, címerek, illetve nemesi, nemzetségi származásra utaló kifejezések nyilvános használatát. Ezt a törvényt még a szovjet csapatok által frissen megszállt országban, a demokrácia intézményeit felszámoló kommunista hatalom gátlástalan nyomulásának idején hozták. És tudjuk, a törvényhozás nem állt meg ezen a ponton.

A szovjeteket kiszolgáló honi kommunisták annak idején elképesztő mértékű propagandát fejtettek ki a nemesség, különösen a főnemesség lejáratása, megrágalmazása érdekében. Rákosi Mátyásék a hamis történelemkép propagálásával megpróbálták elhitetni, hogy ez a réteg felelős az ország bajaiért, sorsának rosszra fordulásáért, a háborús veszteségekért. A büntetéseket is ennek megfelelően igyekeztek kiszabni.

Rendszerezítették az osztályidegen, osztályellenség, a reakciós, a klerikális (a nagypolgárságra és a módosabb parasztságra kivetítve a burzsuj és a kulák) fogalmát.

Származás alapján különböztették meg az embereket. Az egyesekkel szemben felróható bűnök mellett sokak érdemeit elhallgatták, és kollektív büntetést alkalmazva súlyos csapásokat mértek ártatlan emberek százazreire, közöttük olyanokra is, akik szembeszálltak a megszálló németekkel és nyilas kiszolgálóikkal.

A fővárosban 1946 februárjáig körülbelül 34 ezer embert vettek őrizetbe. Volt arisztokraták, tisztségviselők, egyházi személyek gyilkosaival szemben viszont nem indítottak eljárást, ha pedig mégis, akkor hamarosan felmentették őket. Az 1946 májusától bevezetett, úgynevezett B-listázással több mint hatvanezer közalkalmazottat távolítottak el állásából.

Az említett, 1947. évi IV. törvény névhasználati rendelkezései eltörpültek az érintettek elleni kíméletlen intézkedésekhez képest. A nemesi, illetve egyéb „osztályidegen” származású, munkaképes értelmiségiek többsége nehéz fizikai munkára kényszerült, mivel másfajta álláshoz nem jutott, az 1951-ben kezdődött tömeges kitelepítések embertelensége pedig vetekedett a szovjet Gulagéval. A megbélyegzett embereket kiűzték otthonaikból, kiforgatták vagyonukból. Öregeket, betegeket, gyermekeket telepítettek elmaradott vidékekre, költöztettek istállóba, ólakba.

A nem megfelelő származású gyerekeket az iskolai adminisztráció a nevük mellett feltüntetett jellel különböztette meg, azért, hogy e „nyilvántartás” segítségével akadályozza, illetve nehezítse továbbtanulásukat. Az „osztályharcnak” nevezett leszámolás gyakorlatát a Kádár-diktatúra még az 1960–1970-es években is alkalmazta.

A HVG-t mindez nem háborítja fel. Nem követel igazságtételt, nem szorgalmazza a kommunista munkásmozgalom „hőseinek” nevét viselő, még mindig fellelhető utcatáblák felszámolását. Szóvá teszi viszont, ha a mindenüktől megfosztott történelmi családok egyik-másik utódjának neve mellett megjelenik a nemesi származásra utaló jelző.

Amikor a magyar nemesek tényleges történelmi szerepéről beszélünk, rá kell mutatni: az elnyomó kommunista rendszer olyan történelmi réteget büntetett, amelynek a nemzet évezredek megőrzésében komoly érdemei voltak. Akár tetszik a balliberális hetilapnak, akár nem, történelmi tény, hogy nemességünk és főnemességünk nélkül nem létezett volna honvédelem, nem születtek volna nagyszerű oktatási és kulturális intézmények, nem indultak volna el társadalmi-politikai reformok. A földbirtokos nemesség nélkül a magyar birtokrendszer is szervezetlenebb, erőtlenebb lett volna.

A magyar nemesség nem csupán előjogok és kiváltságok élvezője volt. Viselte az ezekkel együtt járó kötelezettségek terhét, és birtokainak, jövedelmének arányában állított katonákat az ország védelmére. A háborúkban, ütközetekben személyesen is részt vett. Nemzeti és keresztény hagyományok, szellemi és erkölcsi értékek hordozója, őrzője, formálója volt. Vajon mi történne, ha a történelmi családok leszármazottjai hivatalosan is használhatnák nemesi előneveiket és főnemesi rangjaikat? Csak úgy, előjogok és kiváltságok nélkül, a hagyományok őrzésének egyik formájaként, illetve egyfajta erkölcsi jóvátételként. Talán érdemes lenne átgondolni a szóban forgó törvény módosítását. Még akkor is, ha a HVG-nek ez nem tetszik. **Bánó Attila**

A szerző író, újságíró